

Realita ekonomického kolapsu a proč ji skeptici popírají

 zvedavec.news/komentare/2024/06/10142-realita-ekonomickeho-kolapsu-a-proc-ji-skeptici-popiraji.htm

28.6.2024 Komentáře Témata: Ekonomika, Banksteři, Globální ekonomika 1756 slov

Brandon Smith

Ve světle nedávného oživení inflace na pozadí klesajících statistik zaměstnanosti, upadající výroby a stagnujících mezd si myslím, že je důležité se vrátit k základní otázce: Jak vypadá ekonomický kolaps?

Jak říkám už léta, ekonomický kolaps NENÍ událost, ale proces. Když lidé přemýšlejí o historické krizi, představují si něco jako krach na burze v roce 1929 na začátku Velké hospodářské krize. Před tímto krachem však existovala řada ukazatelů a varovných signálů, které měly lidi varovat. Existovala dokonce i hrstka ekonomů, kteří vyjadřovali obavy z blížícího se chaosu, přesto byli ignorováni.

Poté, co ke krachu došlo, řada ekonomů z establishmentu popřela, že by systému hrozilo skutečné nebezpečí. Neustále tvrdili, že oživení je „za rohem“, ale k oživení nikdy nedošlo. Místo toho se krach točil po spirále více než deset let, dokud nevypukla světová válka, a to především proto, že Federální rezervní systém zvýšil úrokové sazby do ekonomické slabosti (tuto politiku zavádí právě teď).

Jde o to, že mainstreamoví „experti“ se téměř vždy mýlí.

Skeptici kolapsu buď ignorují důkazy, nebo nechápou důsledky událostí. Nechtějí věřit, že ekonomika je rozvrácená a že jsou možné následky. Operují omezeným pohledem svých osobních zkušeností. Po většinu jejich života systém fungoval bez katastrof, takže to musí znamenat, že katastrofa je nemožná.

Naše dnešní potíže ještě nedosáhly úrovně velké hospodářské krize. V současné době se nacházíme ve fázi stagflace podobné té, která nastala v 70. letech 20. století.

Pro ty, kteří si myslí, že se nyní máme špatně, 70. léta byla ve skutečnosti mnohem horší.

Takto vypadá stagflace

Ceny domů se od roku 1970 do roku 1980 téměř ztrojnásobily (mediánová cena domu byla 17 000 USD v roce 1970 oproti téměř 50 000 USD v roce 1980). Roční inflace u většiny zboží a služeb byla dvouciferná a minimální mzda činila pouze 1,45 dolaru na hodinu. Nezaměstnanost byla vysoká a úrokové sazby byly nakonec v roce 1981 zvýšeny na téměř 20 %.

Generace Z nemá ani ponětí, jak špatné věci mohou skutečně být, ale časem to zjistí.

Jde o to, že k těmto rozpadům finančních struktur dochází pomalu a pak najednou. Podobně jako se hromadí lavina.

Pro ty, kdo znají historii, jsou příznaky snadno viditelné. Ti, kteří je neznají, se budou domnívat, že je vše v pořádku, i když kolem nich dům hoří.

Dalším faktorem, který způsobuje, že si lidé nebezpečí nevšímají, je posunování branek; zvyknou si na špatné ekonomické podmínky a úpadek je zakotven jako „nový normál“. Nestabilitu a nejistotu, kterou lidé před deseti lety odmítali přijmout, nyní mnozí prostě očekávají. Nic se nezlepší, situace se stále jen zhoršuje, ale protože se to děje v průběhu mnoha let (proces kolapsu), veřejnost to do značné míry akceptuje a dokonce obviní ty z nás, kteří bijí na poplach, z „hlásání zkázy“.

Jako u každého kolapsu i zde nakonec nastane bod lidové nesnášenlivosti – okamžik, kdy si lidé konečně uvědomí, že „hlasatelé zkázy“ měli celou dobu pravdu a že tíha imploze je příliš velká na to, aby ji vyvrátili. Domnívám se, že se k tomuto okamžiku velmi rychle blížíme. Do té doby. Zde je pět fází popírání, kterými lidé procházejí, než si připustí, že se na ně řítí fiskální pohroma...

Fáze 1: „Nevím, o čem ti konspirační teoretici mluví, mám se dobře.“ Tohle stádium je pro mě jako pro všechny

---

Existuje staré rčení z dob velké hospodářské krize, které zní asi takto:

| Byla to deprese jen pro lidi bez práce.

Pokud jste v té době nepatřili k 30 % nezaměstnaných v USA, pak se vám ve vašem úzkém světě Velká hospodářská krize nemusela zdát tak zlá. Jinými slovy, lidé budou ignorovat potopení Titaniku, dokud budou mít svůj vlastní záchranný člun.

Řeknu vám, že to je hlavní problém uprostřed dnešní stagflační krize, a je to kořen toho, na co si mnozí zenitisté stěžují. V jejich myslích je to nejhorší ekonomika v dějinách světa a ze svých bolestí viní „boomery“. Tak tomu skutečně není (alespoň zatím), ale je pravda, že mnozí „boomers“ jdou do krize s výhodou času. Měli čas na vybudování záchranného člunu, zatímco „zenitáři“ nikoli.

Nejde o to, co je spravedlivé, v ekonomice nic takového jako „spravedlivé“ neexistuje. Starší Američané si však musí uvědomit, že i když pro ně osobně stagflace krizí není, zejména pro mladší lidi skutečně krizí je. Každý, kdo stále popírá realitu kolapsu, protože „se má dobře“, musí zmlknout a udělat si obrázek o širších souvislostech.

Fáze 2: „Před kolapsem varují už léta, a my jsme pořád tady.“

Spousta lidí má dětinské představy o tom, co je kolaps, většinou odvozené z hollywoodských filmů a televize. Představují si ekonomický chaos, nekonečné fronty na polévku, masové hladovění a dokonce zkázu ve stylu Šíleného Maxe. Když se takové věci stanou, je to vždy na konci procesu kolapsu, nikoli na jeho začátku. Bývalá Jugoslávie prošla několika hospodářskými krizemi včetně hyperinflace, než nakonec vybuchla v občanskou válku.

Nestalo se to ze dne na den, ale vše tomu nasvědčovalo.

Když analytici předpovídají tyto události s několikaletým předstihem, prokazují vám laskavost; dávají vám dostatek času na přípravu. Na rozdíl od bankovních elit a jejich zástupců, kteří varují veřejnost až těsně před krizí nebo těsně poté, co krize dosáhne vrcholu.

Věřte tomu nebo ne, ale stále se setkávám s popírači, kteří tvrdí, že je dnes vše v pořádku, a to i po masivní stagflaci, pokusu o celonárodní lékařskou tyranii, několika regionálních válkách po celém světě, které by mohly vyvolat třetí světovou válku, neustálých občanských nepokojích atd.

Co je třeba udělat, aby se tito lidé probudili do reality?

Fáze 3: „Možná je to teď špatné, ale je to přechodné. Staré dobré časy se brzy vrátí.“

V této fázi popírači nakonec připouštějí, že určitá nestabilita skutečně existuje, ale vyrovnávají se s ní tvrzením, že bouře rychle pomine a není se čeho obávat. Jde o to, že strávili tolik času snahou vyvrátit ekonomy, kteří je varovali, že se nyní více než nadcházející krize obávají toho, že se mýlili. Je to druh duševní nemoci, která je pro naši kulturu běžná – absolutní odmítání velkého procenta Američanů přiznat, že se mýlí, a jít dál.

Někdy je v pořádku se mýlit.

Není v pořádku to popírat.

Tvrzení, že proces kolapsu je „přechodný“, je pro skeptiky zahlcené fakty a důkazy způsobem, jak nadále odmítat realitu. Pokud hospodářský pokles nebude trvat příliš dlouho, pak nikdy nebudou muset přiznat porážku „zastáncům konspiračních teorií“.

Je to také příjemná iluze, která udržuje masy v klidu.

Na chvíli...

Fáze 4: „Tohle je skutečná černá labuť! Nikdo přece nemohl čekat, že tato krize přijde.“

Tento argument jsem viděl tisíckrát během pandemických výluk a počátečního prudkého nárůstu inflace. Tolik lidí zuřilo nad okolnostmi a spousta z nich patřila k těm typům lidí, kteří dříve popírali, že se děje něco neobvyklého. Začali hledat obětní beránky a přišli s tím, že neexistovalo žádné včasné varování.

Kdyby jim jen někdo dal nějaký náznak toho, co se má stát, připravili by se lépe, ne?

Média a vládní představitelé mají tendenci této fázi popírání agresivně nahrávat. Jinými slovy, v tomto okamžiku tvrdí, že „nikdo to nečekal“. Událost udeřila jako blesk z čistého nebe. Nikdo nemohl tento výsledek předvídat a nikdo s tím nemohl nic dělat.

Kdykoli slyším tyto argumenty, vzpomenu si na filmový trend z počátku tisíciletí, kdy se točily filmy o globálních katastrofách. Vždycky jsou tam ty scény, kdy dopadne asteroid, oceánská vlna nebo tornádo a my vidíme tisíce lidí, kteří se rozprchnou jako mravenci, aby je rozdrtila božská síla, proti níž se nemohli bránit. Tyhle filmy jsem nikdy neměl rád, ale uznávám, že hrají na skrytý prvek fatalismu v lidské mysli.

V myšlení některých lidí je zvláštní mechanismus, který chce věřit, že nemají žádnou moc změnit své okolnosti. Cítí se lépe, když předpokládají, že proudy osudu jsou mimo jejich kontrolu a že nemohou udělat nic jinak. Ve skutečnosti jim stačilo naslouchat a kriticky přemýšlet a mohli se na to náležitě připravit.

Jejich bolest je důsledkem jejich vlastní záměrné slepoty.

Fáze 5: „I slepý to viděl přicházet na míle daleko“.

Ach ano, poslední stadium popírání. Tohle je moje nejoblíbenější. Je to nevyhnutelný okamžik, kdy skeptici plně připustí, že ekonomický kolaps je faktem, a pak tvrdí, že „to celou dobu tušili“. Neschopnost těchto lidí přiznat, že se mýlili, snižuje jejich schopnost činit informovaná rozhodnutí o budoucnosti.

Vědí, že krize přichází, a nyní se budou tvářit, jako by věděli, že k ní dojde. Proto všichni analytici, kteří se je snažili varovat, nejsou výjimeční, chytřejší nebo lépe informovaní než oni. Předpovídali totéž.

Samozřejmě se nikdy nedočkáte žádného důkazu o tom, že by tito skeptici (a mnozí mainstreamoví ekonomové) skutečně něco předpověděli. Člověk se diví, proč je pro ně tak důležité vyhnout se uznání tam, kde je třeba, a poučit se ze svých chyb, ale když je identita člověka tak zabalená do toho, že je „odborník“, představa, že zcela přehlédne největší ekonomickou katastrofu svého života, je příliš těžká.

Z tohoto pravidla existuje několik výjimek.

Několik lidí, kteří vidí nápis na zdi a čtou ho nahlas, aby ho slyšel celý svět.

Například proč se Ray Dalio ptá:

Máte dostatek nedluhových peněz?

Historie a logika ukazují, že když existuje velké riziko, že dluhy buď 1) nebudou splaceny, nebo 2) budou splaceny penězi se sníženou hodnotou, dluh a peníze se stávají neatraktivními. Protože dluhy jsou příslibem splácení penězi, když má vláda příliš mnoho dluhů, které se mají splácet, její centrální banka pravděpodobně tiskne peníze. Tím se zabrání velkému zadlužení znehodnocením peněz (tj. inflací).

Zlato je naproti tomu forma peněz, která není kryta dluhem. Je to něco jako hotovost, až na to, že na rozdíl od hotovosti, která je znehodnocována rizikem nesplacení dluhu nebo inflací, je zlato podporováno rizikem nesplacení dluhu a inflací. Z tohoto důvodu ho drží centrální banky a další investoři.

Je chytré vlastnit „nedluhové peníze“?

Ano.

Je moudré spoléhat se na to, že za naše vlastní finanční zabezpečení zaplatí někdo jiný?

To posuďte sami.

Dovolte mi však připomenout, že **dluh není nic jiného než slib**. V dobách ekonomické konjunktury je snadné slibovat – kolikrát jste slyšeli někoho říkat: „Všichni budeme bohatí!“.

I to je svého druhu slib.

Kolikrát to splnili?

O to mi jde: Sliby **se snadno dávají v dobrých časech a snadno se porušují v časech špatných**.

Proto je právě teď klíčová diverzifikace pomocí „nedluhových peněz“, jinými slovy fyzických drahých kovů- dříve, než vám to řeknou mainstreamové mluvící hlavy.

Pokud budete čekat, až začnou křičet „vlk“ , budete čekat dlouho. Oni už budou mít své vlastní nedluhové peníze zamčené v trezoru.

A vy ano?

Brandon Smith je od roku 2006 alternativním ekonomickým a geopolitickým analytikem a zakladatelem serveru Alt-Market.com.

The Reality of Economic Collapse, and Why Skeptics Deny It vyšel 5.6.2024 na birchgold.com. Překlad v ceně 706 Kč Zvědavec.

Známka 1.1 (hodnotilo 34)

Oznámkuje kvalitu článku jako ve škole
(1-výborný, 5-hrozný)

1 2 3 4 5

Diskuze

4 příspěvků
(4 nové)

odeslat jako odkaz

odeslat text článku

vytisknout

uložit jako PDF